

Z Instytutu Zoologicznego Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS
Kierownik: vacat

Konstanty STRAWIŃSKI

**Materiały do fauny *Tingidae* (Hemiptera-Heteroptera) Polski
z uwzględnieniem nowych stanowisk**

**Материалы к изучению фауны *Tingidae* (Hemiptera — Heteroptera)
Польши с особенным учетом новых местобитаний**

**A Contribution to the Fauna of *Tingidae* (Hemiptera-Heteroptera)
in Poland with Special Regard to New Stands**

Tingidae w Polsce nie badano pod kątem ich rozmieszczenia, nie mamy również danych dotyczących ich biologii i ekologii. Są natomiast rozproszone w wielu pracach, np. w ogólnych wykazach o *Heteroptera*, wiadomości o znajdowaniu ich w różnych miejscowościach Polski.

Korzystając z własnych zbiorów oraz posługując się danymi z piśmiennictwa zgromadziłem materiały dotyczące rozmieszczenia na terenie Polski tych gatunków *Tingidae*, które zostały do chwili obecnej wykazane z poszczególnych regionów Polski, uzupełniając danymi o nowych stanowiskach gatunków przez siebie zebranych.

Najliczniejszy wykaz *Tingidae* (37 gatunków) podaje Smreczyński (35, 36). W niniejszej pracy uwzględniłem 54 gatunki. Wśród gatunków wykazanych w piśmiennictwie znalazły się jednak gatunki, co do których mam pewne wątpliwości, czy znajdują się na terenie Polski. Smreczyński (35) uważa, że *Acalypta brunnea* (Gm.) w Polsce nie występuje. Natomiast Assmann (1), Scholz H. (26) i Scholz M. F. R. (27) wymieniają go z Sudetów. Być może, że występuje on tylko tam, a nie ma go na innych terenach Polski.

Inny gatunek *Tingis grisea* Gm. spotykany jest tylko na zachodzie Polski i podany przez Assmanna (1) i Scholza H. (26). Nigdzie więcej go nie łowiono. Jest to gatunek południowy.

Budzi pewne wątpliwości *Physatocheila harwoodi* C h. Nie wiem, czy pewne jest jego znalezisko w woj. olsztyńskim podane przez Poleńtza (21). Mało jest danych o rozmieszczeniu tego gatunku w Europie (Niemcy, Anglia).

Wątpliwy jest także gatunek *Stephanitis rhododendri* H v., o którym istnieje wzmianka ze Śląska (22) bez podania miejscowości.

Myślę, że należy zwrócić uwagę na te 4 gatunki i w przyszłości, po przeprowadzeniu ścisłych badań, ustalić, czy można je zaliczyć do fauny Polski. Na razie włączyłem te gatunki do wykazu, ponieważ nie mam podstaw do skreślenia — są one wymieniane w poszczególnych pracach, a materiału do skontrolowania nie mogłem zebrać. Pozostałe 50 gatunków na pewno występuje w Polsce, chociaż niektóre z nich są bardzo rzadkie i spotykane tylko w niektórych regionach.

Korzystając w niniejszej pracy z piśmiennictwa uwzględniałem te wykazy, w których znajdowałem dane dotyczące miejscowości z terenu Polski, co było niezbędne celem ukazania rozmieszczenia w poszczególnych regionach geograficznych. Nie brałem pod uwagę prac na przykład *Brischkego* (3) i *Siebolda* (29), którzy nie wymieniają miejscowości, jak np. *Brischke* mówi o byłych Prusach, również *Siebold* wymienia byłe Prusy Wschodnie i Zachodnie bez podawania stanowisk, poza tym w obu pracach wymieniane są gatunki przeważnie uwzględniane przez innych autorów z Pobrzeża, Pojezierza Pomorskiego itd.

Dane dotyczące rozmieszczenia *Tingidae* w Europie zostały zapożyczone z prac *Kerżnera* i *Jaczeńskiego* (14), *Kiritschenki* (15) i *Stichela* (37).

Podział Polski na regiony (ryc. 1) został przeprowadzony na mapie zaprojektowanej przez Katedrę Geografii Regionalnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, kierowanej przez Prof. dr Anielę Chałubińską. W tym miejscu serdecznie dziękuję Prof. dr A. Chałubińskiej za okazaną mi pomoc w ustaleniu regionów fizjograficznych Polski.

Do ustalenia nazw miejscowości polskich posługiwałem się „Słownikiem nazw geograficznych Polski Zachodniej i Północnej” *Rospońda* (23).

Analizując zebrany materiał pluskwiaków stwierdziłem, że występują w Polsce niektóre gatunki *Tingidae* rzadko spotykane na tym terenie i rzadko wymieniane w wykazach *Heteroptera*. Do takich rzadkich gatunków lub wymienianych tylko z określonych regionów, a nie spotykanych gdzie indziej, zaliczyłbym następujące: *Campylosteira ciliata* F b. — stwierdzone przez *Smreczyńskiego* pojedyncze okazy w woj. krakowskim (31) i rzeszowskim (32); *Stephanitis oberti* (K l t.) stwierdzony zaledwie w dwóch stanowiskach (Pojezierze Pomorskie i Polesie

Ryc. 1. Regiony geograficzne Polski
Geographic regions of Poland

- 1 — Pobreże (Seaside), 2 — Pojezierze Pomorskie (Lakeland of Pomerania), 3 — Pojezierze Mazurskie (Lakeland of Mazury), 4 — Nizina Wielkopolsko-Kujawska (Kujavian Lowland), 5 — Nizina Mazowiecka (Mazovia Lowland), 6 — Puszcza Białowieża (The Białowieża Forest), 7 — Nizina Podlaska (Podlasian Lowland), 8 — Wzgórza Trzebnickie (Trzebnica Hills), 9 — Wyżyna Łódzka (The Łódź Upland), 10 — Nizina Śląska (The Silesia Lowland), 11 — Sudety (The Sudeten Mtns.), 12 — Wyżyna Śląska (The Silesia Upland), 13 — Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (The Cracow—Częstochowa Upland), 14 — Góry Świętokrzyskie (The Holy Cross Mounts), 15 — Niewska Nidziańska (Nida Basin), 16 — Obniżenie Podkarpackie (Sub-Carpathian Basin), 17 — Wyżyna Lubelska (The Lublin Upland), 18 — Rostocze, 19 — Polesie Lubelskie (The Lublin Polesie), 20 — Polesie Wołyńskie (The Wołyń Polesie), 21 — Pobuże, 22 — Pogórze Karpackie (Carpathian Highlands), 23 — Beskidy Zachodnie (Western Beskids), 24 — Beskidy Wschodnie (Eastern Beskids), 25 — Tatry (Tatra Mountains), 26 — Pieniny.

Lub.); *Elasmostethus testacea* (H.-S.) znaleziony tylko na Roztoczu; *Lasiacantha gracilis* (H.-S.) spotykana tylko na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej; *Tingis geniculata* F b. znaleziony 1 okaz w Tatrach (Sarnia Skała); *Tingis ragusana* (F b.) znaleziono 2 okazy (Pieniny i Żegiestów); *Catoplatus carthusianus carthusianus* (G z.) znany tylko z Sudetów; *Dictyla platyoma* (F b.) — znane jedyne stanowisko na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej (Nowa Wieś k. Krakowa, Smreczyński 31); *Octacysta rotundata* (H.-S.) znana, jak dotąd, tylko z Wielkopolski; *Agramma confusa* Pt.) f. *thoratica* (H v.) znaleziona przez Smreczyńskiego w okolicach Przemyśla (32); *Agramma gracilicornis* (W g n.) stwierdzona tylko na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i na Nizinie Sandomierskiej, *Agramma intermedia* (W g n.) kilka okazów znalazł Smreczyński (35) w okolicach Bochni (Kłaj), gdzie indziej nie była znajdowana; *Agramma tropidoptera* Fl. stwierdzona tylko na Pojezierzu Mazurskim (39).

PRZEGLĄD POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW

Campylosteira ciliata F b. Wykazany tylko z następujących regionów Polski: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31) i Pogórze Karpackie (32).

Ponadto znany tylko z Czechosłowacji (37). Występuje w środowiskach dobrze nasłonecznionych w pobliżu lasów na mchach.

Campylosteira verna (F n.). Znany z następujących regionów Polski: Nizina Śląska (19, 25), Sudety (1, 24, 25) i Beskidy Zachodnie (33).

Spotykany prawie w całej Europie. Na północy sięga Anglii i Szwecji, na południu Grecji i Włoch.

Żyje pod mchem lub między niskimi roślinami w suchych środowiskach.

Acalypta brunnea (G m.). W pracy Smreczyńskiego z roku 1905 (31) jest wymieniany z województwa krakowskiego i z Zakopanego, natomiast w innej pracy z r. 1954 (35) ten sam autor skreślił go z wykazów fauny Polski, twierdząc, że był mylnie oznaczony i że jest to *Acalypta musci* (Schr.).

Wymieniany jest ponadto z Sudetów przez Assmanna (1), Scholza H. (26) i Scholza M. F. R. (27).

Ponadto znany jest z Irlandii, Anglii, Szkocji, Belgii, Niemiec, Francji, Szwajcarii, Austrii.

Spotykany w wilgotnych środowiskach pod mchem.

Acalypta carinata (P z.). Skierniewice woj. łódzkie (Nizina Mazowiecka), w ściółce lasu sosnowego, 17 VIII 1935; Dorohusk pow. Chełm

(Wyżyna Lubelska), na ziemi w sosnowym lesie, 27 VIII 1951; Zwierzyniec. pow. Zamość, Roztocze, pod mchem, 7 VII 1964. W Polsce wykazany z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (35), Pojezierze Mazurskie (38), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31 i 35), Śląsk bez podania miejscowości (1, 26, 27), Nizina Sandomierska (20), Wyżyna Lubelska (4).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Norwegii, Szwecji, na południu Włoch.

Spotykany w wilgotnych środowiskach pod mchem.

Acalypta gracilis (F b.). Rawka, pow. Skierniewice (Nizina Mazowiecka), 10 VII 1935; Białowieża, pod mchem w borze mieszanym, 15 VI 1950; Dorohusk, pow. Chełm (Wyżyna Lubelska), nieużytek piaszczysty, 17 IX 1951; Ruda Czechowska, pow. Puławy (Nizina Mazowiecka), pod mchem. 17 VIII 1957.

W Polsce wykazany ponadto z następujących regionów: Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (28), Nizina Mazowiecka (35), Wzgórza Trzebnickie (1, 26), Nizina Śląska (1, 26, 27), Sudety (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Wyżyna Lubelska (53, 54), Roztocze (45, 52).

Znany prawie z całej Europy. Spotykany jest w suchych środowiskach, wśród roślin *Thymus serpyllum* L., *Artemisia campestris* L.

Acalypta marginata (W o l f f). Lipusz pow. Kościerzyna (Pojezierze Pomorskie), pod macierzanką koło lasu sosnowego, 29 VIII 1948; Sobieszewo pod Gdańskiem (Pojezierze Pomorskie), las sosnowy, 8 VIII 1958.

W Polsce ponadto wykazany z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (7, 8, 10), Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (11, 13, 28), Nizina Mazowiecka (35, 60), Nizina Śląska (1, 21, 24, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35, 40), Wyżyna Lubelska (6, 53, 54), Polesie Lubelskie (58), Pogórze Karpackie (32, 33, 35), Beskidy Zachodnie (33), Podhale i Tatry (35).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Syberii, na południu Portugalii i Włoch.

Spotykany w suchych środowiskach pod mchem i roślinami: *Thymus serpyllum* L., *Hieracium pilosella* L., *Artemisia campestris* L. i *Calluna vulgaris* (L.) S a l.

Acalypta musci (S c h r.). Olsztyn—Kortowo (Pojezierze Mazurskie), na brzegu jeziora, 18 VI 1961.

W Polsce znany z następujących regionów: Nizina Mazowiecka (56), Nizina Śląska (27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35, 41), Roztocze (51, 57, 63), Pogórze Karpackie (32), Beskidy Zachodnie (35), Tatry (35).

Znany z Holandii, Belgii, Niemiec, Francji, Szwajcarii, Austrii, Czechosłowacji, Rumunii, Węgier, Jugosławii, Bułgarii, Włoch, ZSRR (połudn.-zach. USRR).

Występuje w środowiskach wilgotnawych, w miejscach zacienionych pod mchem i kamieniami.

Acalypta nigrina (F n.). Dąbrowica, pow. Biała Podlaska (Nizina Podlaska), pod mchem, 7 VIII 1947; Michałówka, pow. Puławy (Nizina Mazowiecka), ściółka pod sosną, 20 VIII 1958.

Ponadto wykazany z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (7, 8, 10, 11, 38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (38), Nizina Śląska (1, 21), Sudety (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35, 41), Wyżyna Lubelska (5, 59), Roztocze (45, 63), Pogórze Karpackie (32, 35), Beskidy Zachodnie (33, 39), Podhałe (31, 35), Tatry (31).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Islandii, Norwegii, na południu Włoch, ZSRR (Krym, Kaukaz).

Spotyka się w środowiskach suchych pod roślinami (mchem) i kamieniami.

Acalypta parvula (F n.). Znany w Polsce z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (7, 8, 10, 38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 28, 62), Nizina Mazowiecka (9, 56, 59, 60), Puszcza Białowieska (42), Wzgórza Trzebnickie (1, 26), Nizina Śląska (1, 16, 27), Sudety (1, 26, 27), Góry Świętokrzyskie (55), Wyżyna Lubelska (5, 54).

Znany z całej Europy, na północy z Norwegii, Szwecji, Finlandii, Irlandii, Anglii, na południu z Włoch, Hiszpanii, Portugalii.

Trzyma się suchych miejsc pod różnymi roślinami (*Thymus serpyllum* L., *Calluna vulgaris* (L.) Sal. i in.), pod mchem, kamieniami, w pobliżu mrowisk. Zbierany był z *Vaccinium myrtillus* L. i obok mrowisk *Formica rufa* L. (55).

Acalypta platycheila (F b.). Łaziska, pow. Opole (Wyżyna Lubelska), pod lasem na mchu, 10 X 1962.

Znany ponadto z następujących regionów: Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13), Nizina Śląska (1, 27), Sudety (27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35), Roztocze (35).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Norwegii, Szwecji, Finlandii, na południu Jugosławii i Włoch.

Spotykany w nie bardzo wilgotnych, porośniętych mchami miejscach.

Dictyonota strichnocera F b. Hucisko, pow. Zamość (Wyżyna Lubelska), na ziemi w ściółce na skraju lasu sosnowego, 25 VII 1960; Olsztyn—Kortowo (Pojezierze Mazurskie), na ziemi w suchym lesie, 18 VI 1961; Bizorenda, pow. Jędrzejów (Niecka Nidziańska), pod roślinami na skraju lasu, 7 VII 1964.

Wykazany z Polski z następujących regionów: Pobrzeże (25), Pojezierze Pomorskie (35), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (28), Nizina Mazowiecka (48, 56), Wzgórza Trzebnickie (16, 21), Nizina Śląska (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Nizina Sandomierska (31, 32), Wyżyna Lubelska (6, 53, 54), Roztocze (45), Pogórze Karpackie (32).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Anglii, Szkocji, na południu Hiszpanii, Włoch.

Spotykany jest w suchych, dobrze nasłonecznionych środowiskach na *Sarothamnus scoparius* Wimm. Stichel (37) wymienia *Pinus silvestris* L. i *Larix decidua* Mill. Dane te nie są pewne, częściej go się spotyka na *Cytisus* i na innych roślinach motylkowatych.

Dictyonota tricornis tricornis (Schr.). Kanie, pow. Chełm (Wyżyna Lubelska), pod macierzanką, 7 VII 1960; Skierniewice (Nizina Mazowiecka), ściółka lasu sosnowego, 8 V 1963.

Z Polski ponadto był podawany z następujących regionów: Pobrzeże (12, 35), Pojezierze Mazurskie (17, 18, 38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 28), Wzgórza Trzebnickie (1, 26), Nizina Śląska (1, 21, 24, 26, 27), Sudety (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35, 41), Wyżyna Lubelska (5, 6, 53), Roztocze (45), Pogórze Karpackie (32, 35, 39, 43), Beskidy Zachodnie (33, 35), Tatry (31, 35), Pieniny (35).

Znany z wielu krajów Europy północnej, środkowej i południowej. Na północy sięga Finlandii, Szwecji, Norwegii, na południu Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Grecji, Turcji.

Występuje w suchych środowiskach na ziemi pod roślinami (*Echium vulgare* L., *Thymus serpyllum* L., *Artemisia campestris* L., *Hieracium pilosella* L. i in.). Gatunek eurosyberyjski.

Derephysia cristata (Pz.). Pod miastem Chełmem (Wyżyna Lubelska), macierzanka, 17 X 1950.

Z Polski był wymieniany z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (7, 8, 64), Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13), Wzgórza Trzebnickie (26, 27), Nizina Śląska (24, 27), Sudety (1, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35), Nizina Sandomierska (35), Wyżyna Lubelska (6).

Znany z Niemiec, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, ZSRR.

Spotyka się w suchych środowiskach na ziemi pod roślinami (*Thymus serpyllum* L., *Artemisia campestris* L.).

Derephysia foliacea (Fn.). Kijany, pow. Lublin (Wyżyna Lubelska), 11 VII 1943; Lipa, pow. Kraśnik (Nizina Sandomierska), pastwisko, 2 VIII 1946; Florianka, pow. Zamość (Roztocze), 11 VIII 1953; Kosobudy, pow. Zamość (Roztocze), polana w lesie, 12 VIII 1957.

Wykazany z następujących regionów Polski: Pobrzeże-Nizina Szcze-
cińska (25), Pojezierze Pomorskie (7, 8, 35), Pojezierze Mazurskie (38),
Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 28, 62), Nizina Mazowiecka (2, 35, 60),
Nizina Śląska (1, 21, 26, 27), Sudety (26, 27), Wyżyna Krakowsko-Czę-
stochowska (31, 35), Góry Świętokrzyskie (56), Nizina Sandomierska
(35, 49), Wyżyna Lubelska (6, 53), Roztocze (45, 63), Polesie Lubelskie (58),
Pogórze Karpackie (32, 35, 39, 40), Beskidy Zachodnie (33, 34, 35), Be-
skidy Wschodnie (35).

Znany z całej Europy. Na północy sięga Finlandii, Szwecji, Norwegii, na po-
łudniu Turcji, Włoch, Algierii.

Spotykany w suchych środowiskach pod roślinami.

Galeatus angusticollis R t. Bielinek (Pojezierze Pomorskie), na ziemi,
25 VI 1959; Guciów, pow. Zamość (Roztocze), ściółka leśna, 12 X 1964.

Wykazany ponadto z Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i Wyżyny
Lubelskiej (53).

Znany z Niemiec, Belgii, Szwajcarii, Austrii, Węgier, ZSRR (Kaukaz, Sy-
beria, Ural).

Spotykany na zrębach leśnych w zaroślach na lub pod *Artemisia*
campestris L.

Galeatus maculatus (H.-S.). Zwierzyniec, pow. Zamość (Roztocze) pod
liśćmi na ziemi, 7 IX 1948; Krynka, pow. Łuków (Nizina Mazowiecka),
ściółka w lesie mieszanym, 11 X 1949.

Znany w Polsce z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (11),
Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (11, 28), Ni-
zina Mazowiecka (35), Wzgórza Trzebnickie (1, 26, 27), Nizina Śląska
(21, 26), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Wyżyna Lubel-
ska (6), Roztocze (45), Polesie Lubelskie (58), Pogórze Karpackie (35).

Znany z Niemiec, Holandii, Belgii, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii, Austrii, Cze-
chosłowacji, Węgier, ZSRR (Białoruś, Zakaukazie).

Spotykany w suchych środowiskach (łąki, zwirowiska) na lub pod
Hieracium pilosella L.

Galeatus sinuatus (H.-S.). Hamernia, pow. Biłgoraj (Roztocze), pod
krzewami na ziemi, 11 VIII 1964.

W Polsce znany z następujących regionów: Pojezierze Mazurskie (38),
Nizina Śląska (1, 26, 27), Góry Świętokrzyskie (55).

Znany z Niemiec, Austrii, Węgier, Bułgarii i ZSRR.

Spotykany w suchych środowiskach na nieużytkach pod *Hieracium*
pilosella L. i na łąkach.

Galeatus spinifrons (F n.). Hostynne, pow. Hrubieszów (Wyżyna Lu-
belska), na piaszczystej ziemi pod *Gramineae*, 5 IX 1960; Jędrzejów, woj.

kieleckie (Niecka Nidziańska), droga leśna, 17 VII 1953; Skierniewice, woj. łódzkie (Nizina Mazowiecka), piaszczysty nieużytek koło cmentarza, 8 V 1960.

Wykazany ponadto z następujących regionów Polski: Pojezierze Pomorskie (8, 64), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (28), Nizina Mazowiecka (35), Nizina Śląska (1, 11, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35, 41), Niecka Nidziańska (59), Roztocze (45), Pogórze Karpackie (31, 32).

Znany z Norwegii, Szwecji, Finlandii, Danii, Niemiec, Szwajcarii, Austrii, Węgier, Włoch, ZSRR (oprócz północy).

Spotyka się w suchych środowiskach, piaszczystych, na ziemi między roślinami (*Artemisia campestris* L., *Hieracium pilosella* L., *Calluna vulgaris* (L.) S a l.).

Stephanitis oberti (K l t.). Wykazany z Pojezierza Pomorskiego (38) i z Polesia Lubelskiego (58).

Znany z Norwegii, Szwecji, Finlandii, Danii, Holandii, Austrii, Czechosłowacji, Jugosławii, ZSRR.

Występuje na torfowiskach (58), na *Vaccinium uliginosum* L., *Ledum palustre* L. lub na *Vaccinium myrtillus* L., *V. vitis-idaea* L., jak również na wrzosowiskach.

Stephanitis pyri pyri (F.). Z Polski wykazany z Niziny Mazowieckiej (56), z Niziny Śląskiej (24), Niziny Sandomierskiej (36, 49), Roztocza (45).

Gatunek holomedyterański. Znany ze środkowej i południowej Europy. Sięga na północy Belgii, na południu Grecji, Turcji, Iraku. Wykazany również z Japonii.

Spotyka się go na drzewach liściastych, szczególnie na gruszy, której jest szkodnikiem niekiedy poważnym.

Stephanitis rhododendri H v. Jedyną wzmianką o znajdowaniu się w Polsce tego gatunku jest wiadomość w pracy Polentza (22), który wymienia go ze Śląska powołując się na Michalka.

U Stichela (37) jest wzmianka o znajdowaniu go w Niemczech, w Holandii, Anglii, Szkocji, Danii, Szwecji, Finlandii i w USA.

Jest to gatunek zawleczony z Azji, prawdopodobnie najpierw do Holandii, a również i do innych krajów. Występuje na *Rhododendron* sp.

Elasmotropis testacea testacea (H.-S.). Kruglik, pow. Zamość (Roztocze), rumowisko, na *Echinops spheroccephalus* L., 17 VI 1964. Wykazany był poprzednio z Roztocza (45).

Gatunek holomedyterański, znany z Niemiec, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Jugosławii, Bułgarii, Syrii.

Spotykany w zaroślach, na rumowiskach na *Echinops spheroccephalus* L.

Lasiacantha capucina (G m.). Lipusz, pow. Kościerzyna (Pojezierze Pomorskie), 29 VIII 1948; Susiec, pow. Tomaszów Lub. (Roztocze), na ziemi (brzeg lasu sosnowego), 17 VIII 1953; Kijany, pow. Lublin (Wyżyna Lubelska), 6 VI 1944, Olecko, woj. białostockie (Pojezierze Mazurskie), na *Thymus serpyllum* L., 17 VI 1958.

Wykazany z Polski z następujących regionów: Nizina Mazowiecka (56), Nizina Śląska (1, 21, 26, 27), Wzgórza Trzebnickie (1, 26, 27), Sudety (27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35, 40), Nizina Sandomierska (49), Wyżyna Lubelska (6, 53), Roztocze (50), Pogórze Karpackie (35), Beskidy Zachodnie (33, 35).

Znany ze środkowej i południowej Europy. Wykazany również z Anglii.

Spotykany w suchych środowiskach pod roślinami *Thymus serpyllum* L., *Hieracium pilosella* L.

Lasiacantha gracilis (H.-S.). Wymieniony tylko z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (28).

Północnomydylański gatunek. Znany z Niemiec, Szwajcarii, Austrii, Węgier, Bułgarii, Turcji, ZSRR.

Są dane (14), że występuje na *Linum perenne* L., *L. tenuifolium*, jak również na *Thymus* (37).

Tingis ampliata (H.-S.). Kijany, pow. Lublin (Wyżyna Lubelska) nad rzeką Wieprzem, 6 VI 1944; Huszcza, pow. Biała Podlaska (Polesie Lubelskie), ściółka lasu sosnowego, 15 X 1950. Z Polski był wykazany ponadto z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (35, 64), Pojezierze Mazurskie (17, 18, 19, 19a), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13), Nizina Mazowiecka (35), Puszcza Białowieska (35), Wzgórza Trzebnickie (16), Nizina Śląska (22, 27), Nizina Sandomierska (31, 35), Roztocze (63), Pogórze Karpackie (32).

Znany w środkowej Europie, spotykany w Anglii i w ZSRR.

Występuje na torfowiskach, wilgotnych łąkach, w zaroślach na *Cirsium palustre* Scop., niekiedy na pastwiskach, przydrożach na *Cirsium lanceolatum* Scop.

Tingis angustata (H.-S.). Wykazany z następujących regionów: Po-brzeże (12), Sudety (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 41), Góry Świętokrzyskie (55), Pogórze Karpackie (41).

Gatunek holomydylański. Znany ze środkowej i południowej Europy. Na południu sięga Grecji, Turcji. Na północy wykazany z Anglii.

Według St i c h e l a (37) spotykany na *Pyrus*, według K e r z n e r a (14) na *Compositae*.

Tingis cardui cardui (L.). Kazimierz, pow. Puławy (Wyżyna Lubelska), na *Carduus* sp. pod lasem sosnowym, 25 VII 1946; Wandżin, pow. Lubar-

tów (Nizina Mazowiecka), w kulturze sosny na oście, 17 VII 1954; Łomazy, pow. Biała Podlaska (Polesie Lubelskie), na ostach, 22 VII 1959.

Wykazany ponadto z następujących regionów: Pobrzeże (12, 25), Pojezierze Pomorskie (38, 64), Pojezierze Mazurskie (17), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 62), Nizina Mazowiecka (9, 42, 48, 56), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 41), Góry Świętokrzyskie (55), Wzgórza Trzebnickie (1, 26), Nizina Śląska (1, 24, 26, 27), Sudety (1, 26, 27), Beskidy Zachodnie (33), Tatry (35), Nizina Sandomierska (40, 49), Wyżyna Lubelska (4, 5, 6, 53, 54), Roztocze (45, 52), Pogórze Karpackie (40, 43).

Gatunek eurosyberyjski znany z całej Europy. Wykazany z Syberii i w Chinach. Występuje na różnych gatunkach ostów.

Tingis geniculata (F b.). Z Polski wykazany tylko z Tatr (Sarnia Skała) przez Smreczyńskiego (35).

Jest to gatunek południowy wykazany z Maroka, Hiszpanii, południowej Francji, Sardynii, Sycylii, Włoch, Austrii, Czechosłowacji, Turcji, ZSRR, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Jugosławii, Grecji.

Przez Smreczyńskiego był łowiony na buku (35).

Tingis grisea G m. Podawany ze Śląska bez wykazania miejscowości (1, 26).

Jest to gatunek południowy, znany z Maroka, południowej Francji, Niemiec, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Syrii, Turcji, ZSRR.

Spotykany w suchych środowiskach na *Centaurea rhenana* B o r.

Tingis maculata (H.-S.). Łopiennik, pow. Bełżyce (Wyżyna Lubelska), las sosnowy na ziemi, 10 X 1960.

Poprzednio był podawany z następujących regionów: Wzgórza Trzebnickie (1, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35), Wyżyna Lubelska (54), Roztocze (45).

Znany z Francji, Niemiec, Austrii, Szwajcarii, Węgier, Włoch, Sycylii, ZSRR.

Spotykany jest w suchych środowiskach, piaszczystych na *Stachys recta* L., *S. annua* L., *Teucrium chamaedris* L., *Sideritis* sp. (*Labiatae*).

Tingis pilosa pilosa (H m.). Wojsławice, pow. Chełm (Wyżyna Lubelska), przy drodze polnej na *Stachys silvatica* L., 7 X 1948.

Wykazany ponadto z następujących regionów: Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Śląska (21, 22), Pogórze Karpackie (41).

Znany z całej Europy, z Syberii i Chin.

Spotykany jest w środowiskach suchych, zaniedbanych, jak np. przydroża, miedze, zarośla, brzegi lasów na *Ballota nigra* L., *Arctium minus* (Hill.), *Galeopsis tetrahit* L., *Stachys silvatica* L., *Leonurus cardiaca* L. i in.

Tingis ragusana (F b.). Znany tylko z Pienin (35).

Z innych krajów wykazany z Francji, z Niemiec, Włoch, Austrii, Węgier, Jugosławii, Rumunii, Grecji, Turcji, ZSRR (Krym, Kaukaz). Ponadto wymieniany jest z Grenlandii, Malty, Cypru, Iranu.

Spotykany w środowiskach suchych, dobrze nasłonecznianych, na *Verbascum phlomoides* L. i na *Stachys* sp.

Tingis reticulata (H.-S.). Panasówka, pow. Zamość (Roztocze), pod *Hieracium pilosella* L.

Poprzednio wykazany z następujących regionów: Pobrzeże (12, 25), Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (28), Nizina Mazowiecka (48), Wzgórza Trzebnickie (1, 26, 27), Nizina Śląska (21, 24), Sudety (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35, 41), Nizina Sandomierska (20, 32), Wyżyna Lubelska (6, 51, 53, 54), Roztocze (45, 63), Pogórze Karpackie (35), Beskidy Zachodnie (35).

Catoplatus carthusianus carthusianus (G z.). Wymieniany jest tylko z Sudetów (1, 27) i Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (31).

Gatunek holomedyterański, znany z południowej Europy. Najbardziej na północy wysunięte stanowiska pochodzą poza Polską z Francji, Austrii, Czechosłowacji.

Spotykany na *Eryngium campestre* L., *E. maritimum* L. i *E. amethystinum* L.

Catoplatus fabricii (Stål.). Zaburze, pow. Zamość (Roztocze), na brzegu lasu sosnowego w ściółce, 10 X 1951; Wołyń, pow. Radzyń (Nizina Mazowiecka), pod macierzanką, 8 V 1946.

Ponadto wymieniany jest z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (10, 38), Pojezierze Mazurskie (17, 38), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Wzgórza Trzebnickie (27), Nizina Śląska (21, 27), Sudety (27), Nizina Sandomierska (20, 35), Wyżyna Lubelska (5, 53, 54), Beskidy Zachodnie (34, 35).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Norwegii, na południu Włoch.

Spotykany jest w suchych środowiskach leśnych lub łąkowych, na *Chrysanthemum leucanthemum* L., pod *Hypericum perforatum* L., *Genista tinctoria* L.

Copium clavicorne (L.). Janów Lubelski (Nizina Sandomierska), 1 VIII 1955; Tarnawatka, pow. Tomaszów (Wyżyna Lubelska), nieużytek, 17 X 1961.

Wymieniany z takich regionów, jak: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Wyżyna Lubelska (6, 51, 54), Pogórze Karpackie (40).

Znany ze środkowej i południowej Europy. Na północy sięga Belgii, a na południu Włoch, Turcji, ZSRR (USRR, Krym, Kaukaz).

Spotyka się w suchych środowiskach na różnych gatunkach *Teucrium* (*T. chamaedris* L.).

Physatocheila costata (F.). Nałęczów, pow. Puławy (Wyżyna Lubelska), 9 V 1950; Wołyń, pow. Radzyń (Nizina Mazowiecka), na *Alnus glutinosa* L., 19 VIII 1961.

Wykazany ponadto z następujących regionów Polski: Pobrzeże (12), Pojezierze Pomorskie (38, 64), Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Mazowiecka (46, 56), Puszcza Białowiecka (42), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 62), Wzgórza Trzebnickie (1, 22), Nizina Śląska (22, 27), Sudety (1, 26), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Nizina Sandomierska (35), Roztocze (45), Pogórze Karpackie (35), Beskidy Zachodnie (33, 35), Pieniny (35).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Norwegii, na południu Włoch. Wykazany również z Syberii.

Występuje na drzewach: *Alnus glutinosa* (L.), *A. incana* (L.) M u c h., *Populus tremula* L., *Sorbus aucuparia* G. S., *S. intermedia* E h r h.

Physatocheila dumetorum (H.-S.). W Polsce znany z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (10, 64), Wzgórza Trzebnickie (1, 26, 27), Pogórze Karpackie (33).

Znany jest z Europy; na północy sięga Anglii, na południu Grecji, Turcji. Znany w Maroku, Algierii i Tunisie.

Spotyka się na drzewach owocowych i innych: *Prunus spinosa* L., *P. domestica* L., *P. padus* L., *Pyrus malus* L., *P. communis* L., *Crataegus oxyacantha* Gaertn., *C. monogyna* Jacq. i in.

Physatocheila harwoodi C h. Jediną wiadomością o znajdowaniu go w Polsce jest wzmianka w pracy Pole n t z a (21) z Pojezierza Mazurskiego, a mianowicie z Bartoszyc (woj. olsztyńskie).

U Stichela (37) są dane o występowaniu w Niemczech i w Anglii.

Znalezisko w woj. olsztyńskim, jak się wydaje, nie jest pewne.

Występuje na *Acer platanoides* L., *Acer pseudoplatanus* L.

Physatocheila smreczyńskiej C h. Bończa, pow. Krasnystaw (Wyżyna Lubelska), na *Sorbus aucuparia* L., 7 VIII 1963.

Wykazany ponadto z następujących regionów: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35), Pojezierze Mazurskie (19a), Obniżenie Połkarpacskie — Kotlina Oświęcimska (35), Pogórze Karpackie (35), Beskidy Zachodnie (35), Pieniny (35).

Znany z Anglii, Holandii, Niemiec, Austrii, Hiszpanii, ZSRR. Żyje na drzewach i krzewach z rodziny Rosaceae.

Oncochila scapularis (F b.). Zaklików, pow. Kraśnik (Nizina Sandomierska) na *Thymus serpyllum* L., 14 VI 1955; Bielinek, pow. chojeński

(Pojezierze Pomorskie), ściółka, 25 VI 1959; Szarowola, pow. Tomaszów (Roztocze), ściółka leśna lasu mieszanego, 7 IX 1960.

Wykazany ponadto z następujących regionów: Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 28), Nizina Mazowiecka (46), Wzgórza Trzebnickie (1, 22, 26, 27), Nizina Śląska (1, 21), Sudety (1), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35, 41), Nizina Sandomierska (35), Wyżyna Lubelska (6, 53, 54), Roztocze (45), Beskidy Zachodnie (35).

Znany z Niemiec, Szwajcarii, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Jugosławii, Bułgarii, ZSRR (Ukraina, Krym).

Spotyka się pod różnymi gatunkami *Euphorbia* i na *Senecio jacobaea* L.

Oncochila simplex (H.-S.). Szarowola, pow. Tomaszów (Roztocze), na *Euphorbia cyparissias* L., 6 VII 1949.

Wykazany z regionów Polski: Pojezierze Pomorskie (7, 8, 64), Nizina Mazowiecka (35, 60), Nizina Śląska (27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (35, 41), Nizina Sandomierska (35, 49), Wyżyna Lubelska (5, 6, 53, 54), Roztocze (45, 57), Pogórze Karpackie (35), Beskidy Zachodnie (41), Pieńiny (35).

Wykazany z Anglii, Holandii, Belgii, Niemiec, Francji, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Jugosławii, Włoch, ZSRR.

Spotyka się na *Euphorbia cyparissias* L., *Thymus serpyllum* L., *Senecio jacobaea* L.

Dictyla echii (Schr.). Kock, pow. Radzyń (Nizina Mazowiecka), na *Echium vulgare* L., 6 VIII 1960.

Wykazany był z Polski z następujących regionów: Pobrzeże (12, 25), Pojezierze Mazurskie (38, 47), Pojezierze Pomorskie (7, 8, 38, 64), Nizina Mazowiecka (60), Nizina Śląska (1, 24, 26, 27), Sudety (1, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31), Nizina Sandomierska (49), Wyżyna Lubelska (4, 6, 51, 53, 54), Roztocze (45, 52), Beskidy Zachodnie (33).

Gatunek pontomedyterański, rozpowszechniony w całej Europie. Na północy sięga Norwegii i Szwecji, na południu Grecji i Turcji. Znany na Syberii.

Spotykany w suchych środowiskach na *Echium vulgare* L., *Anchusa officinalis* L., *A. arvensis* M. B., *Symphytum officinale* L.

Dictyla humuli (F.). Horodło, pow. Hrubieszów (Polesie Wołyńskie), przy drodze nad wilgotną łąką, 27 VII 1960; Olsztyn—Kortowo (Pojezierze Mazurskie), nad jeziorem, 18 VI 1961; Zaklików, pow. Kraśnik (Nizina Sandomierska), łąka koło stawu, 13 VI 1960 (leg. Z. Cmoluch).

Z Polski był ponadto wykazany z następujących regionów: Pobrzeże (12, 25, 35), Pojezierze Pomorskie (38), Pojezierze Mazurskie (38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (28, 62), Nizina Mazowiecka (35, 60), Wzgórza

Trzebnickie (1, 26, 27), Nizina Śląska (22, 24, 27), Sudety (27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Góry Świętokrzyskie (55), Nizina Sandomierska (20, 35), Wyżyna Lubelska (4, 53), Roztocze (45, 63), Polesie Lubelskie (58), Pogórze Karpackie (32, 35), Beskidy Zachodnie (34, 35).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Szwecji, Finlandii, Anglii, na południu Jugosławii, Hiszpanii.

Spotykany na mokrych łąkach, na *Myosotis palustris* Roth. i na *Symphytum* sp.

Dictyla lupuli (H.-S.). Grabowiec, pow. Hrubieszów (Wyżyna Lubelska), 20 VII 1943; Włodawa (Polesie Lubelskie), łąki otoczone mieszanym lasem, 11 VI 1960, Zaklików, pow. Kraśnik (Nizina Sandomierska), mokra łąka, 13 VI 1960 (leg. Z. Cmoluch).

Wymieniany jest ponadto z następujących regionów: Pojezierze Pomorskie (35, 38), Pojezierze Mazurskie (17, 18, 38), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (13, 28, 62), Nizina Mazowiecka (35), Puszcza Białowieska (42), Nizina Śląska (1, 21, 26, 27), Sudety (1, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35, 41), Nizina Sandomierska (20, 35), Wyżyna Lubelska (4), Roztocze (45, 63), Pogórze Karpackie (33, 35), Beskidy Zachodnie (33), Pieniny (35), Podhale (35).

Znany prawie z całej Europy. Na północy sięga Finlandii, na południu Włoch, Turcji. Znany również z Syberii.

Spotyka się na wilgotnych łąkach, na brzegach wód, na *Myosotis palustris* Roth.

Dictyla platyoma (F b.). Są dane o znajdowaniu na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej (31). Stichel w swoim katalogu nie wymienia go z Polski (37).

Znany z Niemiec, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Grecji, Cypru, Turcji, ZSRR, z Syberii i Chin.

Spotykany w wilgotnych środowiskach na *Myosotis palustris* Roth. i *Symphytum officinale* L.

Dictyla symphyti (V a l.). Mircze, pow. Hrubieszów (Wyżyna Lubelska), przy drodze leśnej, 17 VII 1943.

Ponadto został wykazany z Polski z następujących regionów: Po-brzeże (12, 25), Pojezierze Pomorskie (35, 38), Pojezierze Mazurskie (47), Nizina Mazowiecka (9), Puszcza Białowieska (35, 42), Wzgórza Trzebnickie (1, 26, 27), Nizina Śląska (22, 27), Sudety (26), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31), Nizina Sandomierska (35).

Znany ze środkowej i południowej Europy. Na północy sięga Holandii, na południu Włoch, Jugosławii, ZSRR (Krym, Kaukaz).

Występuje w środowiskach wilgotnych, na łąkach (*Symphytum officinale* L.).

Octacysta rotundata (H.-S.). Z Polski wykazany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (13, 28, 62).

Znany z Niemiec, Szwajcarii, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Włoch, Turcji, ZSRR.

Spotykany w suchych środowiskach na *Echium vulgare* L.

Agramma confusa (P t.). Białopole, pow. Hrubieszów (Wyżyna Lubelska), na mokrej łące, 4 VIII 1954, Zawada, pow. Zamość (Wyżyna Lubelska), w mokrym rowie przy łące, 10 VIII 1960.

Z Polski ponadto wykazany z następujących regionów: Pojezierze Mazurskie (47), Nizina Mazowiecka (35), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 35), Nizina Sandomierska (20, 35), Wyżyna Lubelska (53), Pogórze Karpackie (31, 32), Beskidy Zachodnie (33, 35), Pieniny (35).

Gatunek holomedyterański. Znany z Niemiec, Francji, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Jugosławii, Hiszpanii, Korsyki, Albanii, Grecji, Turcji, ZSRR.

Spotykany na mokrych łąkach, na brzegach słonych zbiorników wodnych na *Juncus* sp. Ponadto stwierdzono występowanie rzadkiej formy „*thoratica*” (H v.) w regionie Krak.-Częstoch. (32).

Agramma gracilicornis (W g n.). Znany w Polsce tylko z Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (35) i z Niziny Sandomierskiej (35).

Wykazany tylko z Niemiec i Austrii.

Spotyka się w środowiskach zabagnionych na różnych gatunkach *Carex*.

Agramma intermedia (W g n.). Wykazany z Polski tylko z Pogórza Karpackiego (35).

Znany z Niemiec, połudn. Francji, Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Jugosławii, Albanii, Hiszpanii, Włoch, Grecji, Turcji.

Spotyka się w wilgotnych środowiskach na różnych gatunkach *Juncus* i na *Thypha latifolia* L.

Agramma laeta (F n.). Kunki, pow. Tomaszów Lub. (Roztocze), na łące, 17 IX 1950; Zwierzyniec nad Wieprzem pow. Zamość (Roztocze), grobla na stawach Echo, 10 VII 1964.

Z Polski jest ponadto wymieniany z następujących regionów: Po-brzeże (12, 25), Nizina Wielkopolsko-Kujawska (11), Pojezierze Mazurskie (38, 47), Nizina Mazowiecka (60), Wzgórza Trzebnickie (1, 26, 27), Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (31, 40), Nizina Sandomierska (35), Wyżyna Lubelska (53), Roztocze (57).

Znany z całej Europy. Na północy sięga Szwecji, Norwegii (także Syberii), na południu sięga Grecji, Włoch.

Spotyka się na wilgotnych łąkach, na brzegach zbiorników wodnych, na *Juncus* sp.

Agramma ruficornis (G m.). Wymieniany jest z następujących regionów w Polsce: Nizina Wielkopolsko-Kujawska (25), Wzgórza Trzebnickie (1, 27), Sudety (1, 27).

Znany jest w środkowej i południowej Europie.

Spotykany w zabagnionych środowiskach na *Juncus* sp. i *Carex* sp.

Agramma tropidoptera Fl. W Polsce wymieniany jest tylko z Pojezierza Mazurskiego (38).

Znany z Niemiec i ZSRR (północna część leśnej strefy).

Spotykany na torfowiskach na *Juncus* sp. i *Eriophorum* sp.

PIŚMIENNICTWO

1. Assmann A.: Verzeichniss der bisher in Schlesien aufgefundenen wanzenartigen Insekten. *Hemiptera* Linné. Zeitschrift f. Entomologie des Vereine für Schlesische Insektenkunde zu Breslau, 1854.
2. Bilewicz-Pawińska T.: Wpływ zadrzewień na dynamikę ilościową pluskwiaków różnoskrzydłych (*Heteroptera*). *Ekologia Polska*, seria A, t. IX, 4, Warszawa 1961.
3. Brischke C. G. A.: Verzeichniss der Wanzen und Zirpen der Provinz Preussen. *Schriften d. Natf. Ges. in Danzig*, N. F. Bd II, 1871.
4. Cmoluchowa A.: *Hemiptera-Heteroptera* łąk z okolic Zemborzyc i Wrotkowa. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio C, vol. XIII (1958), 10, Lublin 1959.
5. Cmoluchowa A.: Obserwacje nad *Hemiptera-Heteroptera* Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu MCS w Lublinie. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio C, vol. XV (1960), 7, Lublin 1961.
6. Cmoluchowa A.: Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Hemiptera-Heteroptera*) roślinnych zespołów kserotermicznych okolic Kazimierza nad Wisłą. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio C, vol. XIX (1964), 4, Lublin 1965.
7. Engel H. i Hedicke H.: Die Fauna der Binnendüne bei Bellinchen (Oder). *Die Tierwelt. Heteroptera*. IV. Märkische Tierwelt 1, Berlin 1934/36.
8. Engel H.: Beiträge zur Flora und Fauna der Binnendüne bei Bellinchen (Oder). *Märkische Tierwelt*, III, H. 4, Berlin 1938.
9. Fedorko J.: Próba wyszukania powiązań biocenotycznych między *Heteroptera* a środowiskiem leśnym. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio C, vol. XIV (1959), 6, Lublin 1961.
10. Hedicke H. i Michalk O.: Bemerkungen über einige Heteropteren von Bellinchen und seiner Umgebung (Hem.). *Märkische Tierwelt*, H. 1, 5, Berlin 1934/36.
11. Jordan K. H. C.: Neue und seltene Funde schlesischer Wanzen. *Zeitschr. f. Entom.* 19 Jahrg., nr 3, Breslau 1944.
12. Karl O.: Ein Beitrag zur Hemipteren-fauna Ostpommerns Wanzen, Zicaden und Blattflöhe. *Dohrniana* 14 Band, Stettin 1935.
13. Kasprowicz A.: Łądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (*Heteroptera*) okolic Poznania. *Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią*. T. XII, Pozn. Tow. Przyj. Nauk, Poznań 1963.

14. Kerżner I. M. i Jaczewskij T. L.: Otriad Hemiptera (Heteroptera) połuzestkokryłyje ili kłopy. Opriedieliteli nasiekomych jewropiejskoj czasti SSSR. I. Izd. Nauka, Moskwa—Leningrad 1964.
15. Kiritschenko A. N.: Nastojaszczyje połuzestkokryłyje jewropiejskoj czasti SSSR (Hemiptera). Izd. Ak. Nauk. SSSR, Moskwa—Leningrad 1951.
16. Lanzke A. u. Polentz G.: Beiträge zur Kenntnis der Schlesischen Wanzen. Zeitschr. f. Entom. 19 Jahrg., nr 1, Breslau 1942.
17. Mikołajski M.: Z badań nad występowaniem pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera-Heteroptera) na uprawach lucerny w województwie olsztyńskim. Zeszyty Naukowe WSR w Olsztynie, t. 11, nr 117, Olsztyn 1961.
18. Mikołajski M.: Z badań nad heteropterofauną łąk doliny rzeki Łyny pod Olsztynem. Zeszyty Naukowe WSR w Olsztynie, t. 14, nr 224, Olsztyn 1962.
19. Mikołajski M.: Obserwacje nad pluskwiakami różnoskrzydłymi (Hemiptera-Heteroptera) upraw koniczyny czerwonej (*Trifolium pratense* L.) w województwie olsztyńskim. Zeszyty Naukowe WSR w Olsztynie, t. 14, nr 225, Olsztyn 1962.
- 19a. Mikołajski M.: *Tytthus pygmeus* (Zett.) nowy gatunek dla fauny Polski oraz niektóre inne gatunki pluskwiaków (Hemiptera-Heteroptera) nowe dla fauny regionu Warmińsko-Mazurskiego. Fragm. Faunist., t. X, 17, Warszawa 1962.
20. Piasecka J.: Hemiptera-Heteroptera łąk nadsieśnictwa Janów Lubelski. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XV (1960), 4, Lublin 1960.
21. Polentz G.: Beiträge zur Kenntnis der schlesischen Wanzen. Zeitschr. f. Entom. 19 Jahrg., nr 2, Breslau 1943.
22. Polentz G.: Beiträge zur Kenntnis der schlesischen Wanzen. Zeitschr. f. Entom. 19 Jahrg., nr 3, Breslau 1944.
23. Rospond S.: Słownik nazw geograficznych Polski Zachodniej i Północnej (według uchwał komisji ustalania nazw miejscowych pod przewodnictwem S. Srokowskiego). Cz. I. Polsko-niemiecka. Cz. II. Niemiecko-polska. Wrocław 1951.
24. Schilling P. S.: Bemerkungen über die Gattung Tingis oder Citterwanze (vorgetragen den 13 Juli 1937). Übersicht der Arbeiten u. Veränderungen der schlesischen Gesellschaft f. vaterlandische Kultur. 1937 (1938).
25. Schmidt E.: Verzeichnis der pommerschen Wanzen nach dem Material des Pommerschen Museum für Naturkunde. Abh. u. Ber. d. Pomm. Natf. Ges., IX, H. III, Stettin 1828.
26. Scholz H.: Prodrömus zu einer Rhynchoten-Fauna von Schlesien. Übersicht d. Arb. u. Veränd. d. Schles. Ges. f. vaterl. Kultur, Breslau 1846/1847.
27. Scholz M. F. R.: Verzeichnis der Wanzen Schlesiens. Entom. Anzeig., XI, nr 4, Wien 1931.
28. Schumacher F.: Weitere Beiträge zur Hemipteren-Fauna der Provinz Posen. Deutsch. Entom. Zeitschr., 1913.
29. Siebold C. Th.: Beiträge zur Fauna der wirbellosen Tiere Preussens. IV Beitrag: Preussische Wanzen und Zirpen. Preuss. Provinzialbl., 21, Königsberg 1839.
30. Smreczyński S.: Wykaz pluskwiaków nowych dla fauny galicyjskiej. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. 40, Kraków 1905.
31. Smreczyński S.: Zbiór pluskwiaków Prof. Dra Stanisława Zaręcznego. Sprawozd. Kom. Fizjogr. AU w Krakowie, t. 40, cz. II, Kraków 1906.

32. Smreczyński S.: Dodatek do spisu pluskwiaków ś.p. prof. B. Kotuli. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. 43, Kraków 1908.
33. Smreczyński S.: Spis pluskwiaków zebranych w Gorcach w r. 1909. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. 44, Kraków 1910.
34. Smreczyński S.: Pluskwiaki nowe dla fauny galicyjskiej. Wykaz II. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. 44, Kraków 1910.
35. Smreczyński S.: Materiały do fauny pluskwiaków (Hemiptera) Polski. Fragm. Faunist., VII, Warszawa 1954.
36. Smreczyński S.: Uzupełnienie do „Materiałów do fauny pluskwiaków (Hemiptera) Polski”. Fragm. Faunist., VII, 5, Warszawa 1955.
37. Stichel W.: Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen II. Europa. (Hemiptera-Heteroptera), vol. III, Berlin 1960.
38. Stichel W.: Gotthold Künows Wanzenfauna von Ost- und Westpreussen. Berlin—Hermsdorf 1960.
39. Stobiecki S.: Do fauny Babiej Góry. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. XVII, Kraków 1882.
40. Stobiecki S.: Pluskwiaki (*Rhynchota*) Podola Galicyjskiego i Północnej Bukowiny. Sprawozdanie z badań przyrodniczych we wsch. Galicji i półn. Bukowinie. Cz. I. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. XLIX, Kraków 1915.
41. Stobiecki S.: Wykaz pluskwiaków (*Rhynchota*) zebranych w Galicji zachodniej i środkowej. Sprawozd. Kom. Fizjograf. AU w Krakowie, t. XLIX, Kraków 1915.
42. Strawiński K.: Badania nad fauną pluskwiaków drzew i krzewów w Polsce. Inst. Bad. Lasów Państw., seria A, 17, Warszawa 1936.
43. Strawiński K.: Badania nad pluskwiakami (*Heteroptera*) żyjącymi na łąkach na przykładzie materiału z Iwonicza. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. VIII (1953), 10, Lublin 1954.
44. Strawiński K.: Owady z rzędu *Heteroptera* w biocenozie Puszczy Białowieskiej. Inst. Bad. Leśn. Roczniki Nauk Leśnych, t. XIV, 150, Warszawa 1956.
45. Strawiński K.: Materiały do fauny pluskwiaków (*Hem.-Heteroptera*) Roztocza. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XI (1956), Lublin 1959.
46. Strawiński K.: *Hemiptera-Heteroptera* w biocenozie łąk z okolic Puław. Ekol. Pol., seria A, t. V, 8, Warszawa 1957.
47. Strawiński K.: Analiza materiału *Hemiptera-Heteroptera* zebranego z łąkowych biotopów w ok. Świętajna (Pojezierze Mazurskie). Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XII (1957), 4, Lublin 1958.
48. Strawiński K.: *Hemiptera-Heteroptera* runa leśnego z okolic Wandzina. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XII (1957), 7, Lublin 1958.
49. Strawiński K.: Wstęp do badań nad *Hem.-Heteroptera* okolic Sandomierza. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XIII (1958), 6, Lublin 1959.
50. Strawiński K.: *Heteroptera* mniej znane i rzadsze lub nowe w faunie Polski. Fragm. Faunist., t. VIII, 7, Warszawa 1959.
51. Strawiński K.: *Hemiptera-Heteroptera* jako jeden z elementów biocenozy rezerwatu Stawska Góra pod Chełmem. Ekol. Pol., seria A, t. VII, 10, Warszawa 1959.

52. Strawiński K.: Porównawcze badania nad *Hemiptera-Heteroptera* w kilku biotopach łąkowych w okolicach Suśca. Pol. Pismo Entom., t. XXIX, 8, Wrocław 1959.
53. Strawiński K.: Badania nad *Hemiptera-Heteroptera* w projektowanym rezerwacie stepowym koło Gródka (pow. hrubieszowski). Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XIV (1959), 1, Lublin 1961.
54. Strawiński K.: Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Hemiptera-Heteroptera*) śródleśnych środowisk z roślinnością kserotermiczną w okolicach Łabuń (pow. Zamość). Ekol. Pol., seria B, t. VI, 2, Warszawa 1960.
55. Strawiński K.: *Hemiptera-Heteroptera* Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XVII (1962), 4, Lublin 1963.
56. Strawiński K.: Powiązania biocenotyczne owadów *Hemiptera-Heteroptera* z biotopami zadrzewionymi i nie zadrzewionymi w okolicach Puław. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XVIII (1963), 1, Lublin 1964.
57. Strawiński K.: *Hemiptera-Heteroptera* stwierdzone w rezerwacie „Bukowa Góra”. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XIX (1964), 3, Lublin 1965.
58. Strawiński K.: Interesujące i rzadsze gatunki *Hemiptera-Heteroptera* charakterystyczne dla torfowisk z okolic Sosnowicy (pow. Parczew, woj. lubelskie). Fragm. Faunist., t. XI, 17, Warszawa 1965.
59. Strawiński K.: Materiały do poznania *Hemiptera-Heteroptera* wrzosowisk. Pol. Pismo Entom., t. XXXVI, Wrocław 1966.
60. Strawiński K.: *Hemiptera-Heteroptera* nie zacięzionych biotopów śródleśnych w nadleśnictwie Duninów koło Płocka. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, vol. XX (1965), 1, Lublin 1966.
61. Strawiński K.: The Influence of some Ecological Habitat Factors on *Hemiptera-Heteroptera* Communities. Ekol. Pol., seria A, t. XIV, 13, Warszawa 1966.
62. Szulczewski A.: Beitrag zu einem Verzeichnis der Posen Rhynchoten (*Hemipt.*). Deutsch. Entom. Zeitschr., 1913.
63. Tenenbaum Sz.: Pluskwiaki (*Rhynchota*) z ordynacji Zamojskiej. Pam. Fizjograf., t. XXVI, Warszawa 1919.
64. Wagner E.: Ein Beitrag zur Heteropterenfauna Pommerns. Dohrniana, Bd 20, Stettin 1941.

РЕЗЮМЕ

В настоящей работе проведен анализ размещения фауны *Tingidae* в различных физиографических районах Польши. К видам, существование которых в Польше сомнительно и нуждается в проверке, автором отнесены: *Acalypta brunnea* (G m.), *Stephanitis rhododendri* H v., *Tingis grisea* G m., *Physatocheila harvoodi* C h.

Более редкие виды, встречающиеся не в каждом районе это следующие: *Campylosteira ciliata* F b., *Stephanitis oberti* (K l t.) *Elastotropis testacea* H.-S., *Lasiacantha gracilis* (H.-S.), *Tingis geniculata* F b., *Tingis ragusana* (F b.), *Catoplatus carthusianus carthusianus* (G z.),

Dictyla platyoma (f b.), *Octacysta rotundata* (H. - S.), *Agramma confusa* (P t.), f. *thoratica* (H v.), *Agramma gracilicornis* (W g n.), *Agramma intermedia* (W g n.) и *Agramma tropidoptera* F l.

S U M M A R Y

The author discusses the distribution of *Tingidae* in separate physiographic regions of Poland, using his own collections and data from literature.

In the author's opinion the species whose existence ought to be checked up in Poland are: *Acalypta brunnea* (G m.), *Stephanitis rhododendri* H v., *Tingis grisea* G m. and *Physatocheila harwoodi* C h.

Rare species not found in all geographic regions of the country are the following: *Campylosteyra ciliata* F b., *Stephanitis oberti* (K l t.), *Elastotropis testacea* (H.-S.), *Lasiacantha gracilis* (H.-S.), *Tingis geniculata* F b., *Tingis ragusana* (F b.), *Catoplatus carthusianus carthusianus* (G z.), *Dictyla platyoma* (F b.), *Octacysta rotundata* (H.-S.), *Agramma confusa* (P t.), f. *thoratica* (H v.), *Agramma gracilicornis* (W g n.), *Agramma intermedia* (W g n.), and *Agramma tropidoptera* F l.

Tab. 1. Rozmieszczenie gatunków w poszczególnych regionach geograficznych Polski
Distribution of species in separate geographic regions of Poland

Lp. No.	Nazwa gatunku Name of species	Pobrzeże Seaside	Pojezierze Pomorskie Lakeland of Pomerania	Pojezierze Mazurskie Lakeland of Mazury	Nizina Wielkopolsko-Kujawska Kujavian Lowland	Nizina Mazowiecka Mazovia Lowland	Puszcza Białowieża The Białowieża Forest	Nizina Podlaska Podlavian Lowland	Wzgórze Trzebnickie Trzebnica Hills	Wyżyna Łódzka The Łódź Upland	Nizina Śląska The Silesia Lowland	Sudety The Sudeten Mtns.	Wyżyna Śląska The Silesia Upland	Wyżyna Krakowsko-Częstochowska The Cracow-Częstochowa Upland	Góry Świętokrzyskie The Holy Cross Mounts	Niecka Nidziańska Nida Basin	Obniżenie Podkarpackie* Sub-Carpathian Basin*	Wyżyna Lubelska The Lublin Upland	Roztocze Roztocze	Polesie Lubelskie The Lublin Polesie	Polesie Wołyńskie The Wołyń Polesie	Fobuże Fobuże	Pogórze Karpackie Carpathian Highlands	Beskidy Zachodnie Western Beskids	Beskidy Wschodnie Eastern Beskids	Tatry Tatra Mountains	Pieniny Pieniny	Podhale Podhale		
1	<i>Campylosteira ciliata</i> F b.													+																
2	<i>Campylosteira verna</i> (F n.)										+	+																		
3	<i>Acalypta brunnea</i> (G m.)																													
4	<i>Acalypta carinata</i> (P z.)		+	+																										
5	<i>Acalypta gracilis</i> (F b.)			+	+	+	+																							
6	<i>Acalypta marginata</i> (W olff)		+	+	+	+	+																							
7	<i>Acalypta musci</i> (S chr.)			+	+	+	+																							
8	<i>Acalypta nigra</i> (F n.)		+		+	+		+																						
9	<i>Acalypta parvula</i> (F n.)		+		+	+	+		+																					
10	<i>Acalypta platycheila</i> (F b.)			+	+	+	+																							
11	<i>Dictyonota strichnocera</i> F b.	+	+	+	+	+		+						+																
12	<i>Dictyonota tricornis</i> <i>tricornis</i> (S chr.)	+	+	+	+	+		+						+													+	+		
13	<i>Derephysia cristata</i> (P z.)		+	+	+	+		+						+																
14	<i>Derephysia foliacea</i> (F n.)	+	+	+	+	+		+						+																
15	<i>Galeatus angusticollis</i> R t.		+	+	+	+		+						+																
16	<i>Galeatus maculatus</i> (H.-S.)		+	+	+	+		+						+																
17	<i>Galeatus sinuatus</i> (H.-S.)		+	+	+	+		+						+																
18	<i>Galeatus spinifrons</i> (F n.)		+	+	+	+	+							+		+														
19	<i>Stephanitis oberti</i> (K lt.)		+																											
20	<i>Stephanitis pyri pyri</i> (F.)					+																+								
21	<i>Stephanitis rhododendri</i> H v.																													
22	<i>Elasmotropis testacea</i> <i>testacea</i> (H.-S.)																													
23	<i>Lasiacantha capucina</i> (G m.)		+	+		+		+						+																
24	<i>Lasiacantha gracilis</i> (H.-S.)				+			+						+																
25	<i>Tingis ampliata</i> (H.-S.)		+	+	+	+	+	+						+																
26	<i>Tingis angustata</i> (H.-S.)	+												+																
27	<i>Tingis cardui cardui</i> (L.)	+	+	+	+	+		+						+	+															
28	<i>Tingis geniculata</i> (F b.)																													
29	<i>Tingis grisea</i> G m.																													
30	<i>Tingis maculata</i> (H.-S.)							+						+																
31	<i>Tingis pilosa pilosa</i> (H m.)				+																									
32	<i>Tingis ragusana</i> (F b.)																													
33	<i>Tingis reticulata</i> (H.-S.)	+		+	+	+		+						+																
34	<i>Catoplatus carthusianus</i> (G z.)																													
35	<i>Catoplatus fabricii</i> (S tål)	+	+	+		+		+						+																
36	<i>Copium clavicornis</i> (L.)													+																
37	<i>Physatocheila costata</i> (F.)	+	+	+	+	+	+	+						+																
38	<i>Physatocheila dumetorum</i> (H.-S.)		+																											
39	<i>Physatocheila harwoodi</i> C h.			?																										
40	<i>Physatocheila smreczynskii</i> C h.			+																										
41	<i>Oncochila scapularis</i> (F b.)		+		+	+		+						+																
42	<i>Oncochila simplex</i> (H.-S.)		+			+		+						+																
43	<i>Dictyla echii</i> (S chr.)		+	+	+	+	+	+						+																
44	<i>Dictyla humuli</i> (F.)	+	+	+	+	+	+	+						+																
45	<i>Dictyla lupuli</i> (H.-S.)		+	+	+	+	+	+						+																
46	<i>Dictyla platyoma</i> (F b.)													+																
47	<i>Dictyla symphyti</i> (V a l.)	+	+	+		+	+	+						+																
48	<i>Octacysta rotundata</i> (H.-S.)				+									+																
49	<i>Agramma confusa</i> (P t.)			+		+								+																
49a	<i>A. confusa</i> (P t.) f. <i>thoratica</i> (H v.)													+																
50	<i>Agramma gracilicornis</i> (W g n.)													+																
51	<i>Agramma intermedia</i> (W g n.)													+																
52	<i>Agramma laeta</i> (F n.)	+		+	+	+		+						+																
53	<i>Agramma ruficornis</i> (G m.)			+	+									+																
54	<i>Agramma tropidoptera</i> F b.			+										+																

* W tabeli i na mapie użyto nazwy „Obniżenie Podkarpackie”, w tekście zaś używa się raczej nazwy głównej części Obniżenia — Nizina Sandomierska

In the Table and on the map the name "sub-Carpathian basin" was used. In the text the name of the main part of the basin — the Sandomierz Lowland was used.